

Verdrag betreffende werkloosheidsverzekering, met Slotprotocol, en Technisch Accoord ter uitvoering van dit verdrag, op 29 October 1954 te 's-Gravenhage tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE
ZAKEN EN VAN DE MINISTER ZONDER
PORTEFEUILLE

No. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
ontvangen: 17 Mei 1955.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitspraak van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste twintig leden der Kamer uiterlijk te kennen worden gegeven op 16 Juni 1955.

's-Gravenhage, 10 Mei 1955.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, eerste lid, der Grondwet hebben wij de eer U Hoogedelgestreng hiernaevens over te leggen de Nederlandse en de Duitse tekst van het op 29 October 1954 te 's-Gravenhage tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten Verdrag betreffende werkloosheidsverzekering, met Slotprotocol (*Trb.* 1954, 188, blz. 2 t/m 13)¹⁾.

Tevens gelieve U Hoogedelgestreng aan te treffen een toelichtende nota, met bijlage, bij genoemd Verdrag en Slotprotocol.

Het is de bedoeling, dat Verdrag en Slotprotocol, wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, slechts zullen gelden voor Nederland.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, der Grondwet hebben wij de eer U Hoogedelgestreng hiernaevens bovendien over te leggen de Nederlandse en de Duitse tekst van het op 29 October 1954 te 's-Gravenhage tussen de Nederlandse Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de Duitse Bondsminister van Arbeid ter uitvoering van bovengenoemd Verdrag gesloten Technisch Accoord (*Trb.* 1954, 188, blz. 14 t/m 25)¹⁾.

Dit Accoord behoeft niet de goedkeuring der Staten-Generaal, omdat het behoort tot de categorie, bedoeld in artikel 62, eerste lid, onder *b*, der Grondwet.

De bepalingen van het Accoord, dat, wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, slechts zal gelden voor Nederland, zullen op dezelfde datum in werking treden als de bepalingen van eerdergenoemd Verdrag.

*De Minister
zonder Portefeuille,
J. LUNS.*

*De Minister
van Buitenlandse Zaken a.i.,
J. LUNS.*

Toelichtende Nota

Algemeen. Blijkens artikel 2 van het op 29 Maart 1951 te Bonn tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten Verdrag in zake sociale verzekering (*Trb.* 1951, 57, vergelijk *Trb.* 1952, 133) heeft dit Verdrag onder meer betrekking op de wettelijke regelingen in het Koninkrijk der Nederlanden en in de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de werkloosheidsverzekering.

Volgens artikel 29, eerste lid, van het Verdrag van 29 Maart 1951 kunnen ter aanvulling van dit Verdrag aanvullende overeenkomsten worden gesloten, in het bijzonder in zake de verzekeringen van de mijnwerkers en de met hen gelijkgestelden, alsmede in zake de werkloosheidsverzekering.

Voorts bepaalt punt 3 van het bij dat Verdrag behorende Slotprotocol, dat de toepassing van het Verdrag op de in artikel 2 genoemde werkloosheidsverzekering voorbehouden blijft aan een aanvullende overeenkomst op grond van artikel 29, eerste lid, van het Verdrag.

Tussen Nederland en de Bondsrepubliek Duitsland zijn onderhandelingen gevoerd om te geraken tot een aanvullende

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan

*de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal*

overeenkomst in zake de werkloosheidsverzekering. Deze onderhandelingen hebben geleid tot de opstelling van een tekst van een Aanvullende Overeenkomst, welke, in verband met bepalingen in het Duitse staatsrecht, de vorm van een verdrag moet aannemen.

Het in het Nederlands-Duits Verdrag in zake sociale verzekering en in de andere verdragen op dit punt neergelegde beginsel van de gelijkstelling van de wederzijdse onderdanen ligt ook aan het onderhavige Verdrag ten grondslag (artikel 3).

Evenals het Nederlands-Duits Verdrag van 29 Maart 1951 gaat ook het onderhavige Verdrag, althans wat de verzekeringsplicht en de verplichting tot premiebetaling betreft, uit van de territoriale werking van de nationale wetgeving (artikel 4).

Tenslotte is het Verdrag gebaseerd op de gedachte, dat voor de beoordeling van de aanspraak op uitkering verzekerings-tijdvakken, in het ene en in het andere land vervuld, worden samengeteld. Het beginsel van het samentellen van verzekerings-tijdvakken is neergelegd in artikel 5 van het Verdrag.

Artikel 1. In dit artikel wordt aangegeven, dat het Verdrag betrekking heeft zowel op de werkloosheidsverzekering als op de sociale voorzieningen ten aanzien van werkloze werknemers.

Artikel 2. Volgens dit artikel is het Verdrag van 29 Maart 1951 alleen van toepassing op de in artikel 1 van het onderhavige Verdrag genoemde wettelijke regelingen, voor zover dit in het laatste Verdrag uitdrukkelijk is bepaald.

Artikel 3. Dit artikel regelt de in het algemeen deel van deze Nota reeds genoemde gelijkstelling van Nederlandse en Duitse onderdanen ten aanzien van de toepassing van de in beide landen geldende wettelijke regelingen op het gebied van de werkloosheidsverzekering en van de sociale voorzieningen ten aanzien van werkloze werknemers.

Artikel 4. In het eerste lid van artikel 4 van het Verdrag van 29 Maart 1951 wordt bepaald, dat verzekerden, die op het grondgebied van een van beide Verdragssluitende Staten werkzaam zijn, onderworpen zijn aan de wettelijke regelingen, welke van kracht zijn in de plaats, waar zij hun arbeid verrichten. Consequente en strikte toepassing van het territorialiteitsbeginsel zou in bepaalde gevallen tot een weinig praktische en mitsdien minder wenselijke regeling kunnen leiden. Vandaar dat het tweede lid van artikel 4 van het Verdrag van 29 Maart 1951 enkele uitzonderingen bevat op de algemene regel, dat van toepassing is de wetgeving van het land, waar de arbeid wordt verricht.

Volgens het vierde lid van artikel 4 van het Verdrag van 29 Maart 1951 kan door de Regeringen van beide landen in onderling overleg een nadere regeling worden getroffen omtrent verdere uitzonderingen op het territorialiteitsbeginsel.

De hierbovengenoemde bepalingen van het Verdrag van 29 Maart 1951 zijn blijkens artikel 4 van het onderhavige Verdrag van overeenkomstige toepassing voor zover het de verzekeringsplicht en de verplichting tot premiebetaling betreft. Dit betekent derhalve, dat wat de verzekeringsplicht en de verplichting tot premiebetaling betreft in het algemeen van toepassing is de wetgeving van het land, waar de arbeid wordt verricht.

Artikel 5. Zoals reeds in het algemeen deel van deze Nota werd opgemerkt, is ook het onderhavige Verdrag onder meer gebaseerd op de gedachte, dat voor de beoordeling van de aanspraak op uitkering verzekerings-tijdvakken, in het ene en het andere land vervuld, worden samengeteld. Het beginsel van het samentellen van verzekerings-tijdvakken en van tijdvakken, welke krachtens de wetgeving van elk der beide landen met verzekerings-tijdvakken worden gelijkgesteld, is neergelegd in het eerste lid van artikel 5.

Volgens het tweede lid van artikel 5 wordt de wachttijd, welke voor het recht op uitkering vervuld moet zijn, bepaald ingevolge de wetgeving van het land, waar de aanspraak op uitkering geldend wordt gemaakt.

Het vorenstaande geldt echter overeenkomstig het bepaalde in artikel 8 niet, indien een onderdaan van een der beide Ver-

dragssluitende Staten, die reeds een werkloosheidsverzekering geniet, naar het andere land verhuist.

Artikel 6. Volgens artikel 4 is, wat de verzekeringsplicht en de verplichting tot premiebetaling betreft, in het algemeen van toepassing de wetgeving van het land, waar de arbeid wordt verricht.

Krachtens het tweede lid van artikel 5 moet de wachttijd worden vervuld, neergelegd in de wetgeving van het land, waar de aanspraak geldend wordt gemaakt. In artikel 6 is bepaald, dat deze wetgeving tevens bepalend is voor de duur en de hoogte van de uitkering en de procedure tot vaststelling daarvan. Ten aanzien van de duur van de uitkering wordt nog opgemerkt, dat deze mede afhankelijk wordt gesteld van de tijdvakken, waarover in het andere land reeds uitkering werd genoten. De uitvoering van deze bepaling is geregeld bij het eveneens op 29 October 1954 tot stand gekomen Technisch Accoord (*Trb.* 1954, 188, blz. 14 e.v.).

Artikel 7. Dit artikel bepaalt, dat een werkloze werknemer, op wie de werkloosheidsverzekering van het ene land van toepassing is, maar die, uitsluitend omdat hij in het andere land woont en werkelijk verblijft, aan die verzekering geen recht op uitkering kan ontlenen, uitkering ontvangt ingevolge de wetgeving van dat andere land. Hiervoor is echter vereist, dat de overige voorwaarden, neergelegd in de op hem van toepassing zijnde wetgeving, zijn vervuld.

Artikel 8. Ingevolge het bepaalde in dit artikel worden, indien een onderdaan van een der beide landen, die een werkloosheidsuitkering geniet, naar het andere land verhuist, de voorwaarden voor de aanspraak op uitkering van dat land geacht te zijn vervuld, indien het verzekeringsorgaan van dat land tevoren zijn toestemming met de verhuizing heeft verleend. De voorschriften van het land, waarnaar de belanghebbende is verhuisd, zijn in dat geval beslissend voor de duur en de hoogte van de uitkering, alsmede voor de verdere rechten en verplichtingen.

Artikel 9. Volgens de bepalingen van het Verdrag is het mogelijk, dat een arbeider uitkering ontvangt krachtens de werkloosheidsverzekering van een ander land dan dat, waar de premie is betaald. Het onderhavige artikel bepaalt, dat verrekening van premien en uitkeringen echter niet plaats vindt.

Artikel 10. In dit artikel worden enkele bepalingen van algemene strekking, voorkomende in het Verdrag van 29 Maart 1951, op het onderhavige Verdrag van overeenkomstige toepassing verklaard. Het betreft hier vooral bepalingen in zake korting en schorsing der uitkeringen, het betalingsverkeer en de administratieve samenwerking.

Artikel 11. Deze bepaling schept de mogelijkheid, dat de hoogste administratieve autoriteiten bij technisch accoord nadere uitvoeringsvoorschriften vaststellen.

Artikelen 12 en 13. Deze artikelen bevatten de gebruikelijke slotbepalingen van formele aard.

Slotprotocol. Aan het Verdrag is een Slotprotocol toegevoegd, dat onder dezelfde voorwaarden en voor dezelfde duur van kracht is als het Verdrag zelf.

Het Slotprotocol bevat de gemeenschappelijke verklaring, dat omtrent vijf punten overeenstemming bestaat tussen de beide Verdragssluitende landen.

In punt 1 wordt verklaard, dat de punten 1, 4, 5 en 6 van het Slotprotocol, behorende bij het Verdrag van 29 Maart 1951, worden geacht deel uit te maken van dit Slotprotocol. Bedoelde punten betreffen de werkingssfeer van het Verdrag en daarin is o.a. bepaald, dat het Verdrag betrekking heeft op de onder bestuur van de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden staande gebieden in Europa.

Punt 2 bevat de gebruikelijke clausule ten aanzien van de uitbreiding van de werkingssfeer van het Verdrag tot het Land-Berlijn.

Punt 3 bevat een uitwerking van het beginsel van samenstellen van verzekeringstijdvakken in deze zin, dat ook vóór de inwerkingtreding van het Verdrag in het andere land verrichte werkzaamheden in aanmerking worden genomen.

In punt 4 wordt aangegeven, dat de toestemming tot verhuizing naar het andere land verleend kan worden aan degene, die reeds een werkloosheidsuitkering geniet, indien de weigering een onbillijke hardheid zou zijn.

Volgens § 175, lid 3, van de Duitse wet omtrent arbeidsbemiddeling en werkloosheidsverzekering kan aan een familielid, dat recht heeft op gezinstoeslag voor verwanten, een deel van de werkloosheidsuitkering worden uitbetaald, indien dat familielid niet met de werkloze in gezinsverband leeft of de werkloze zijn onderhoudsplichten tegenover dat familielid niet

nakomt. Blijkens punt 5 van het Slotprotocol geldt deze Duitse bepaling ook wanneer in Duitsland werkloosheidsuitkering wordt genoten en de verwanten in Nederland wonen.

Een overzicht van de wetgeving op het gebied van de werkloosheidsverzekering in de Bondsrepubliek Duitsland is als bijlage aan deze Nota toegevoegd.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,
A. A. VAN RHIJN.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
J. LUNS.

De Minister zonder Portefeuille,
J. LUNS.

BIJLAGE VAN DE TOELICHTENDE NOTA

Overzicht van de wetgeving op het gebied van de werkloosheidsverzekering in de Bondsrepubliek Duitsland

In dit overzicht zullen achtereenvolgens worden behandeld:

- a. de kring van de verzekerden (§ 1);
- b. de aard en de omvang van de uitkeringen (§ 2);
- c. de premiebetaling (§ 3);
- d. de uitvoering (§ 4).

§ 1. De kring van de verzekerden

Onder de verplichte verzekering vallen in het algemeen alle arbeiders, ongeacht hun inkomen, die tegen loon werkzaam zijn, en alle bedienden, wier loon niet meer bedraagt dan 9000 D.M. per jaar.

Enige groepen van personen zijn onder bepaalde omstandigheden echter vrijgesteld van de verzekeringsplicht. Hiertoe behoren o.a. personen, werkzaam in de land- en bosbouw, leerlingen, volontairs en personen, die werkzaamheden van geringe omvang verrichten.

§ 2. De aard en de omvang van de uitkeringen

Om voor een werkloosheidsuitkering in aanmerking te kunnen komen, wordt vereist, dat de betrokkene:

- a. onvrijwillig werkloos is;
- b. arbeidsgeschikt is;
- c. werkwilbig is;
- d. in het jaar, aan de aanvang van de werkloosheid voorafgaande, ten minste gedurende 26 weken als verplicht-verzekerde heeft gewerkt;
- e. nog niet gedurende het maximaal aantal weken uitkering heeft genoten.

De duur van de uitkering is afhankelijk van het aantal weken, gedurende welke de betrokkene in het jaar, aan de aanvang van de werkloosheid voorafgaande, als verplicht-verzekerde arbeid heeft verricht. Indien nl. de betrokkene in dat jaar gedurende 26, 39 of 52 weken als verplicht-verzekerde werkzaam is geweest, bedraagt de duur van de uitkering onderscheidenlijk 13, 20 of 26 weken.

De mogelijkheid bestaat echter, dat ook na het verstrijken van de uitkeringsduur van 26 weken nog recht op een uitkering bestaat.

Indien nl. de werkloze arbeider, voordat hij werkloos werd, onafgebroken gedurende 104, 156, 208 of 260 weken ver-

zekeringsplichtige arbeid verrichtte, bedraagt de totale duur van de uitkering onderscheidenlijk 32, 39, 45 of 52 weken.

De uitkering bestaat uit een hoofduitkering en een gezinstoeslag.

Het bedrag van de hoofduitkering houdt verband met het in de aan de werkloosheid voorafgaande 13 weken gemiddeld verdiende loon. Als basis voor de uitkering geldt ten hoogste een weekloon van 116,69 D.M. of een maandloon van 500 D.M. Bij een gering loon bedraagt de hoofduitkering 80 % van het bruto-loon. Bij een loon van 116,69 D.M. daalt zij tot 37 %.

De gezinstoeslag, welke wordt verleend voor gezinsleden, voor wier onderhoud de verzekerde verplicht is geheel of voor het grootste deel zorg te dragen, bedraagt voor het eerste gezinslid 20 % en voor volgende gezinsleden 10 % van de hoofduitkering.

Hoofduitkering en gezinstoeslag mogen te zamen een maximumbedrag niet overschrijden. Bij een gering loon bedraagt de totale uitkering 90 %, bij hogere lonen 70 % van het loon.

Opgemerkt zij, dat degenen, die niet of niet meer in aanmerking kunnen komen voor een werkloosheidsuitkering, aanspraak kunnen maken op een ondersteuning. Het bedrag van de ondersteuning is lager dan dat van de werkloosheidsuitkering.

§ 3. De premiebetaling

De middelen voor de werkloosheidsverzekering worden verkregen door bijdragen, welke door werkgevers en werknemers, ieder voor een gelijk deel, moeten worden betaald. De totale bijdrage bedraagt 4 % van het loon. Voor zover het loon meer bedraagt dan 116,69 D.M. per week of 500 D.M. per maand, is over dat meerdere geen bijdrage verschuldigd.

§ 4. De uitvoering

Met de uitvoering van de werkloosheidsverzekering is belast de Bundesanstalt für Arbeitsvermittlung und Arbeitslosenversicherung te Neurenberg. Dit lichaam bestaat uit een z.g. Hauptstelle, Landesarbeitsämter en Arbeitsämter. In alle organen hebben vertegenwoordigers van de Overheid, werkgevers en werknemers zitting.